

Stanisław Celestyn NAPIÓRKOWSKI OFMConv: *Як займатися теологією. Переклад з полької Катерини Рассудіної, Українське видання: Інститут Релігійних Наук св. Томи Аквінського, Київ 2010, ss. 240, ISBN 978-966-2302-07-3.*

Ojciec Profesor po doktoracie z teologii studiował w Katedrze Ogólnej Metodologii Nauk KUL pod kierunkiem ks. doc. Stanisława Kamińskiego. Po uzyskaniu absolutorium podjął wykłady ze wstępu do teologii na kursie zwyczajnym B (dla świeckich) oraz z metodologii teologii na kursie wyższym. Z notatek powstał skrypt — wówczas brakowało takich pomocy. Rektor Wyższego Seminarium Duchownego w Katowicach dwukrotnie wydał na powielaczu skrypt o. Stanisława C. Napiórkowskiego: *Teologia. Zagadnienia wstępne* (1984, 1986). Z czasem skrypt stał się książką – podręcznikiem.

Warto także zauważyć, że działalność naukowa Ojca Profesora wielokrotnie była zorientowana na Wschód. Na przykład w 1994 r. została wydana w języku ukraińskim publikacja: *Jak czcić Matkę Bożą? (Adhortacja apostolska papieża Pawła VI „Marialis cultus” o należytych kształtowaniu i rozwijaniu kultu Najświętszej Maryi Panny, przygotował do wydania i wstępem opatrzył Stanisław Celestyn Napiórkowski, franciszkanin, Niepokalanów 1994) Как почитать Пресвятую Богородицу, czy też praca: *Ікони в ученні Второго Нікейського собора* (Одеса – Niepokalanów 2009) i inne. Nadto w latach 2001–2008 Ojciec Profesor zorganizował cztery Fora Teologów Europy Środkowo-Wschodniej, z których materiały zostały opublikowane w książkach: *Więksi i mniejsi prorocy Europy Środkowo-Wschodniej XX wieku. Materiały I i II Forum Teologów Europy Środkowo-Wschodniej, Lublin, 30 listopada – 1 grudnia 2001 r., Lublin, 6–8 maja 2003 r.* (red. S.C. Napiórkowski, K. Pec, Lublin 2003); *Prorocy Europy Środkowo-Wschodniej XX wieku. Materiały III i IV Forum Teologów Europy Środkowo-Wschodniej. III Forum:**

„*Objawić człowieka człowiekowi*” (Odessa – Jalta, 27–30 września 2005 r.), CIHEC: „*Znaczenie i rola teologii w integracji europejskiej*” (Lublin, 6–8 września 2007 r.). IV Forum: „*Być człowiekiem — być prorokiem*” (Łuck, 9–12 października 2008 r. (red. S.C. Napiórkowski, Lublin 2009).

W 2010 r. w Kijowie ukazała się w języku ukraińskim publikacja o. Stanisława Celestyna Napiórkowskiego OFMConv: *Як займатися теологією. Переклад з полької Катерини Рассудіної*. Została ona wydana przez Інститут Релігійних Наук св. Томи Аквінського. Praca jest tłumaczeniem czwartego wydania polskiego: *Jak uprawiać teologię?*, opublikowanego w TUM — Wydawnictwie Wrocławskiej Księgarni Archidiecezjalnej we Wrocławiu w 2002 r. w której wprowadzono nieliczne zmiany i uzupełniono bibliografię w porównaniu do wcześniejszych wydań (z lat: 1991, 1994, 1996). W skład Rady Naukowej publikacji w języku ukraińskim wchodzi: kard. LUDOMIR HUZAR (zwierzchnik Ukraińskiego Kościoła greckokatolickiego), abp MIECZYŚLAW MOKRZYCKI, abp IWAN JURKIEWICZ oraz ВІКТОР БОНДАРЕНКО, ІРИНА ДРОБОТ, МІХАЙЛО КІРСЕНКО, ВІКТОР КОТУСЕНКО ТАРС ЛЮТИЙ.

Obecnie prezentowana książka w języku ukraińskim składa się ze wstępu i czterech części. We wstępie czytamy:

Każda dyscyplina wiedzy stara się jasno określić cel, przedmiot, źródła i metodę, każda bowiem dobra teoria wymaga swojej metateorii. Jedynie nie wykształcone dostatecznie dyscypliny nie posiadają własnej dojrzałej metodologii (...). Teologia przynależy do wielkiej rodziny nauk, posiada jednak własną, daleko idącą specyfikę. W sposób zasadniczy różni się od wszelkich innych nauk: bardziej niż chemia od poetyki, nauki humanistyczne od przyrodniczych, a filozofia od całej reszty naukowego poznania. Ze względu na tę specyfikę teologii mówi się o niej, że jest raczej mądrością niż nauką. Posiada jednak, jak inne dziedziny wiedzy, własne źródła, cel, przedmiot i metodę. Twórcza praca teologiczna potrzebuje odpowiedniego „warsztatu” i kontekstu (doświadczenie wiary, źródła i literatura). Nic więc dziwnego, że Nauczycielski Urząd Kościoła w programie studiów kościelnych (tzw. *Ratio studiorum*) przewiduje swego rodzaju inicjację, czyli wprowadzenie do studium teologii. Takiego „wtajemniczenia” potrzebują wszyscy jej adepci, zwłaszcza ci, którzy uczenie się jej uznali za swoje powołanie na długie lata studiów, i ci, którzy całe swoje życie oddali w jej służbę.

W dalszych refleksjach wstępu autor pisze:

Niniejsze metodologiczne wprowadzenie do studiów teologii wychodzi naprzeciw zapotrzebowaniu wyższych seminariów duchownych i wydziałów teologicznych. Tematykę ściśle metodologiczną (ogólna teoria teologii, stosunek teologii do Pisma Świętego, Tradycji oraz Nauczycielskiego Urzędu Kościoła i poznania naukowego) łączy z informacją przynależącą raczej do metodyki i warsztatu teologa, czego nie czyniły wcześniejsze polskie metodologie teologiczne.

W pierwszej części autor podaje ogólną teorię teologii. Po wybranych przykładach różnorodności teologii omawia typy teologii, jej źródła, przedmiot, cele i metodę. Na końcu podaje określenia teologii i jej podziały. Część druga została poświęcona teologii i słowu Bożemu; poszczególne rozdziały informują o Piśmie Świętym

i Tradycji. Z kolei trzecia część omawia teologię w porównaniu do Nauczycielskiego Urzędu Kościoła, zaś czwarta mówi o stosunku poznania teologicznego do poznania naukowego. Nadto publikacja posiada dwa załączniki: promocję i przysięgę doktorską oraz instrukcję Kongregacji Doktryny Wiary o powołaniu teologa w Kościele. Na końcu książki została podana literatura i indeks osobowy oraz analityczny. Pozycja ta, napisana w sposób przystępny i praktyczny, jest wartościową literaturą dla tych, którzy podejmują się studiować nauki teologiczne.

Niniejsze opracowanie o. Stanisława Celestyna Napiórkowskiego OFMConv można potraktować jako kompendium najważniejszych kwestii dotyczących meta-teologii.

Dobrze się stało, że do tej publikacji mają dziś dostęp czytelnicy ukraińscy oraz inni z Europy Wschodniej.

Niniejsze wydanie w języku ukraińskim jest już drugim przekładem książki: *Jak uprawiać teologię*. W 2003 r. ukazała się edycja słowacka: *Úvod do teológie*. Przekładu dokonała prof. JANA MORICOVÁ, prorektor Katolickiego Uniwersytetu w Ružomberku, była stypendystka Fundacji Jana Pawła II w Lublinie i doktor autora *Úvodu*. Tłumaczka, dzieląc z autorem przekonanie o potrzebie inkulturacji w teologii, wprowadziła do książki elementy słowackie (słowacki dorobek w metateologii). W *Як займатися теологією* nie podjęto analogicznej próby.

Halina Irena Szumił